

DECEMBAR 2018. BILTEN

Republika Srbija
Ministarstvo
poljoprivrede, šumarstva
i vodoprivrede

Poljoprivredne
stručne
službe
Srbije

Институт за
примену науке
у пољопривреди

Sektor za ruralni razvoj

www.psss.rs

Broj 12.

Sačuvajmo plodnost zemljišta

Kako održavati zemljište u
voćnjacima?

Značaj zimskog oranjanja i
zatvaranja brazde

Ishrana koza

Kalkulacija poljoprivredne
proizvodnje

Objavite ponudu svojih
poljoprivrednih proizvoda

STIPS

Cene voća i povrća na
zelenim i kvantaškim
pijacama u Srbiji

Cene žive stoke na
stočnim pijacama u Srbiji

Cene žitarica i stočne
hrane u Srbiji

Tehnički urednik
Valentina Aleksić,
dipl.ing. melioracija
zemljišta i voda

IZDAVAČ:

POLJOPRIVREDNA
STRUČNA I
SAVETODAVNA SLUŽBA
“POLJOSERVIS” D.O.O.
KNJAŽEVAC

Knjaza Miloša 75
19350 Knjaževac
tel. 019/730-888

E-mail: poljoservis@yahoo.com

poljoservis@yahoo.com

S a d r Ź a j

Naslovi /autori	Strana
1. Sačuvajmo plodnost zemljišta - Valentina Aleksić ,dipl.ing. melioracija zemljišta i voda	1- 2
2. Kako održavati zemljište u voćnjacima? - Sanja Čokojević , dipl. ing. Voćarstva i vinogradarstva	2 -5
3. Značaj zimskog oranja i zatvaranja brazde - Srđan Cvetković, dipl.ing. ratarstva	6
4. Ishrana koza - Neđeljko Pipović, dipl.ing. stočarstva	7
5. Kalkulacija poljoprivredne proizvodnje - Dragan Kolčić, dipl.ing. agroekonomije	8-9
6. Agroponuda / STIPS	10-17

Tiraž: 100 primeraka

Sačuvajmo plodnost zemljišta

Plodnost zemljišta opada, najjednostavnije rečeno, zato što se više hranjivih materija iz zemljišta iznosi prinosisima nego što se u zemljište vraća. Struktura zemljišta se kviri intenzivnom obradom i smanjenim unošenjem organskih đubriva. Kao i prema mnogim prirodnim dobrima i resursima, i prema zemljištu se odnosimo neodgovorno.

Država je zakonom obavezala vlasnike obradivog zemljišta da svake 4-te godine provere njegovu plodnost. Malo ko od proizvođača se pridržava ove obaveze.

Uzroci degradacije zemljišta su mnogobrojni :

1. Prirodni (gubitak organske materije usled klimatskih promena)

Sadržaj humusa u našim zemljištima polako opada. Razlog za to je veća brzina razlaganja humusa od njegove sinteze što je uzrokovano nedovoljnom količinom organske materije koja se unosi putem biljnih ostataka i organskih đubriva u zemljište. Zato, nemojmo spaljivanjem žetvenih ostataka doprinosti negativnom trendu.

2. Antropogeni (ljudski factor)

Decenijama iznosimo kroz plodove i putem žetvenih ostataka , siromašimo naše njive a ne vraćamo adekvatno; Nismo obraćali pažnju na neophodne mikroelemente (Ca , Mg, Zn, Cu, Fe ...); Vraćali smo zemljištu samo N,P,K , azot i amonijum -sulfate davali smo često bez ikakve mere ; Proizvođači i uvoznici su nam servirali đubriva sa sumljivim sirovinama ; Ne kontrolisana primena pesticida često sumljivog porekla ; Česta aerzagadenja i poplave;AN-om, UREOM , MAP-om I KCl-om iz NPK smo zakiselili i zasolili zemljište ; U kiselim zemljištima se svi bitni makro i mikroelementi slabo usvajaju od strane biljaka ; često se dešava da ima dovoljno hranljivih elemenata u zemljištu ali su nedostupni zbog kiselosti zemljišta . Jednom rečju došlo je do globalnog osiromašenja obradivog zemljišta organskom materijom , opadanjem stočnog fonda , prekomernom upotrebom mineralnih đubriva .

Organska materija pospešuje porast biljaka preko njenog delovanja na fizička, hemijska i biološka svojstva zemljišta, stoga ono ima nekoliko funkcija:

- 1) snabdevanje hranivima – služi kao izvor hraniva za biljke
- 2) povećanje biogenosti zemljišta – uslovljava opstanak i aktivnost mikroflora i mikrofauna
- 3) poboljšanje fizičko-hemijskih svojstava zemljišta – obezbeđuje dobru zemljišnu strukturu preko poboljšanja njenih strukturnih agregata, aeracije, zadržavanja vlage

Organska materija ima evidentan uticaj na strukturu mnogih zemljišta. Kada iz nekih razloga ipak dođe do gubitka humusa, zemljišta postaju zbijenija, pa se može zaključiti da aeracija, vodni kapacitet i propustljivost zemljišta za vodu zavise od količine organske materije u zemljištu. Često unošenje

organskih jedinjenja koja se lako ragrađuju omogućavaju bolje vezivanje čestica zemlje i stvaranja strukturnih agregata. Ovi agregati stvaraju uslove za stvaranje i održavanje rastresite zrnaste strukture. Popravka strukture, omogućava bolju filtraciju i kretanje vode kroz profil, pri čemu se sprečava njeno duže zadržavanje koje bi dovelo do prevlaživanja zemljišta.

Postojanje pora, takođe pored povećanja propustljivosti za vodu, omogućava i bolju razmenu gasova, pa se u zemljištu održava i poželjan nivo kiseonika koji doprinosi većem intenzitetu mineralizacije. Pored direktnog uticaja na stvaranje strukturnih agregata, prisustvo organske materije ostvaruje i svoj indirektan uticaj preko tamne boje koju poseduje. Naime, humusnija zemljišta su tamnije boje i absorbuju više svetlosti, pa su i toplija, što intenzivira rad mikroorganizama u zemljištu. Narušavanje strukture zemljišta, što se u današnje vreme sve više vezuje za intenzivnu obradu, je obično manje vidljivo kod zemljišta koja su više snabdevena sa humusom.

Neophodno je da budemo odgovorni poljoprivredni proizvođači i da na sve načine sačuvamo plodnost najvažnijeg resursa, a to je **zemljište**. Bez kvalitetnih oranica neće biti ni našeg posla.

Kako sanirati štetu koju smo naneli zemljištu ?

1. Monitoring zemljišta (Sistematska kontrola plodnosti zemljišta)
2. unosimo organske materije u zemljište (stajnjak , glistenjak , kompost, zeolit, biougalj)
3. Kisela zemljišta je potrebno neutralisati kalcijacijom
4. Izbegavati sabijanje zemljišta teškom mehanizacijom
5. Nikada i ni u kom slučaju ne spaljujte biljne ostatke. Zaoravajte žetvene ostatke. Vratimo prirodi prirodno . **Sačuvajmo plodnost zemljišta** za sadašnje i buduće generacije.

Valentina Aleksić, dipl.ing. melioracija zemljišta i voda

Kako održavati zemljište u voćnjacima?

Održavanje zemljišta u voćnim zasadima ima zadatak da na najbolji način deluje prvenstveno na fizičke osobine zemljišnog sloja u kome razvijaju žile voćaka, a posredno da deluje na biohemijske i biološke osobine obradivog sloja. Potrebno je održavanjem plodnosti i vlažnosti zemljišta takođe omogućiti normalan rast i plodonošenje voćke. Obradom zemljišta u datim agroekološkim uslovima se uspostavlja povoljni vodni i vazdušni režim kako bi se procesi u zemljištu nesmetano odvijali. Pod negom voćaka se podrazumeva, primena agrotehničkih i pomotehničkih mera sa ciljem da se obezbede uslovi za normalan rast i rodnost voćaka. Od agrotehničkih mera najvažnije su: održavanje zemljišta u voćnjaku,

đubrenje i navodnjavanje. Najznačajnija svojstva zemljišta koja se koriste kao pokazatelji plodnosti i pogodnosti zemljišta za optimalnu ishranu i đubrenje su: dubina zemljišta, mehanički sastav (tekstura) i struktura zemljišta, pH vrednost (reakcija) zemljišta, sadržaj humusa i hraniva, vodni režim i sorpciona sposobnost zemljišta.

Koji će se načini održavanja zemljišta primeniti u datim agro ekološkim uslovima, zavisi od niza faktora: količina padavina, nagiba terena, sorte, podloge, sistema gajenja.

U praksi se najčešće primenjuju sledeći načini održavanja zemljišta:

- čista obrada
- čista ledina
- međuredna obrada, a u redu zatravljivanje
- gajenje biljaka za zelenišno đubrenje
- tretiranje herbicidima

Zavisno od načina održavanja zemljišta u voćnjaku u toku godine obradu zemljišta možemo svrstati u dve grupe:

1. Osnovno, jesenje oranje (na dubini 15-20 cm) i
2. Pet-šest kultiviranja tokom vegetacije, na dubini 5-7 cm.

Jalovi ugar

Ovaj vid održavanja ogleda se u redovnoj obradi čime ne dozvoljavamo razvoj korova, gajenje uzročica. Obezbeđujemo dovoljnu rastresitost zemljišta i pojačavamo aeraciju dubljih slojeva, smanjuje se opasnost od pojave štetočina koje prezimljavaju u zemljištu, a stvaramo povoljne uslove za rast i razvoj korenovog sistema i povećavamo aktivnost mikroorganizama u zemljištu. Ovaj način primenjujemo u prvih nekoliko godina od podizanja zasada, kao i u reonima gde leti nema dovoljno padavina. Nije preporučljivo koristiti ovaj način obrade u regionima gde je prisutna velika količina vodenog taloga, ili se redovno navodnjavajer može izazvati osiromašenje zemljišta u hranjivim sastojcima spiranjem nitrata, pogoršava strukturu zemljišta i pojačava eroziju. Ovaj način obrade podrazumeva jedno jesenje ili zimsko oranje i više kultiviranja tokom vegetacije. Izorano zemljište u jesen treba ostaviti sa otvorenim brazdama, a dubina zavisi od tipa zemljišta, razvijenosti korenovog sistema i vremena obavljanja. Da bi jesenje oranje bilo što uspešnije trebalo bi svake godine menjati pravac-jednom uzduž a sledeći put popreko, zatim je potrebno menjati i dubine oranja kako bi sprečili sabijanje zemljišta. Pliće obrade obavljati na dubini od 5-7cm kultivatorom, prašačem ili drljačom. Teška zemljišta treba češće kultivirati a lakša ređe. U našim agroekološkim uslovima sa letnjom obradom treba prestati krajem avgusta ili početkom septembra. Čista obrada ima i svojih nedostataka, tj. takva zemljišta s vremenom gube strukturu, pa ih je potrebno češće đubriti. Svake četvrte godine neophodno je đubrenje stajnjakom, ili još bolje svake

četvrte godine gajenje biljaka za zelenišno đubrenje koje se zaoravaju u punom cvetanju (grahorica, stočni grašak, lupina, soja, itd.).

Ledina

Održavanje zemljišta u vidu ledine znak je ekstenzivnosti proizvodnje. Ovakav način održavanja zemljišta se preporučuje na erozivnim terenima, u vlažnim područjima gde količina taloga prelazi 1.000 mm ili su prisutni sistemi za navodnjavanje, u zasadima koji su podignuti na većim nagibima i ako je teren sklon zabarivanju, pa je nemoguć prohod mehanizacije. Nedostaci ovakvog načina održavanja zemljišta su ispoljeni u slabom porastu mladara, pojavi hlorotičnog lišća, slabom kvalitetu plodova. Posebno se ne preporučuje za mlade zasade jer sadnice postaju kržljave i ne napreduju. Trava na ledinama osiromašuje zemljište u mineralnim materijama, posebno nitratima, otežava đubrenje, navodnjavanje služi kao sklonište za širenje tectočina i bolesti. Ako je klima reona u kome je voćnjak aridna utoliko je ovakav način nepovoljniji.

Zatavljanje međurednog prostora

Za razliku od ledine predstavlja savremeni način održavanja zemljišta. Travni pokrivač se formira između redova, čija širina zavisi od datog zasada. Trava se seje na prethodno dobro pripremljenom zemljištu. Za setvu se koriste smeše različitih vrsta trava, kao što su: engleski ljujl, livadarka, crveni vijuk, bela detelina, ježevica i dr. Radi uštede finansijskih sredstava, može se pustiti da divlja trava formira svoj pokrivač, koji kasnije treba samo održavati košenjem ili tarupiranjem. Trava koja spontano izrasta, često je gušća, a i otpornija je i na sušu. Travni pokrivač se tarupira ili kosi više puta tokom godine (najčešće šest do osam 8 puta). Košenje se obavlja kad trava dostigne visinu od 10 centimetara, obično na tri nedelje,

a ukoliko je veća količina padavina može i češće. Usitnjena trava ostaje na tom mestu, razlaže se i tako obogaćuje zemljište organskom materijom. Prostor između travnog pokrivača i voćaka, zavisno od sortimenta i starosti zasada, održava se adekvatnom primenom herbicida, postavljanjem folije ili malčiranjem, kao i obradom pomoću bočnih freza. snovne prednosti ovakvog načina održavanja zemljišta u zasadima voćaka jesu mogućnost upotrebe mehanizacije tokom čitave godine, što samim tim obezbeđuje sprovođenje i pomotehničkih mera, kao što su rezidba, zaštita i berba. Manji su troškovi održavanja u odnosu na jalovi ugar, a i manja je pojava erozije. Osnovni nedostaci su skupo formiranje travnog pokrivača setvom trava, kao i mogućnost namnožavanja štetočina, glodara i dr.

U savremenim intenzivnim zasadima sa integralnom proizvodnjom sa instaliranim sistemom za navodnjavanje, preporučuje se zatravljivanje međurednih prostora a između stabala u redu tretiranje herbicidima, posle četvrte godine a dotle obrada u redu.

Pravilnom obradom se najpovoljnije reguliše odnos kiseonika i ugljen dioksida. Dovoljne količine kiseonika su neophodne ne samo za disanje korena već i za aktivnost mikroorganizma u zemljištu koji su bitni nosioci plodnosti zemljišta. Obnavljanje vazduha u zemljištu uslovljeno je povećanjem broja kapilarnih pora, što se ne može zamisliti bez obrade. Za uspešno gajenje voćaka odnos vazdušnog i vodnog kapaciteta treba da bude 1:9 tj. najmanje 10% zemljišnih pora treba da je ispunjeno vazduhom. Još jednu meru bih spomenula a to je podrivanje zemljišta koja nije redovna ali je veoma korisna jer poboljšava fizičko-hemijske osobine zemljišta. Podrivanje se izvodi na teškim i zbijenim zemljištima koja su zbog navodnjavanja postala nepropusna za vodu i mineralna đubriva. Iz površinskog sloja zbog stalne obrade i navodnjavanja vrši se dezintegracija strukturnih agregata pa se sitne čestice spuštaju u dublje slojeve i ispod obradivog sloja zbijaju, tako otežavaju dotok vode do zone korenovog sistema što prouzrokuje nedovoljnu aeraciju i ishranu biljke. Zemljište se podrija na 60-70cm dubine i to između redova na 1-1,5m od voćke.

Sanja Čokojević, dipl.ing. voćarstva i vinogradarstva

Značaj zimskog oranja i zatvaranja brazde

Posle jesenje setve slobodno zemljište treba poorati duboko i nađubriti stajnjakom i mineralnim hranivima. Po pravilu, u jesen se ore za sve useve koji će se sejati u proleće, osim na nagibima gde ima opasnosti od erozije tokom zime. Prednosti zimskog oranja ogledaju se u stvaranju bolje strukture zemljišta usled dejstva mrazeva. U zemljištu se akumulira veća količina zemljišne vlage, a ona je jedan od glavnih uslova što na zasejanim parcelama, gde je obavljeno jesenje-zimsko oranje, imamo bolju mineralizaciju žetvenih ostataka, što utiče na bolje biološke osobine zemljišta. Prilikom oranja smanjujemo zakorovljenost, jer na površinu izbacujemo korenove korovskih biljaka koji će usled niske temperature izmrznuti. Kada na vreme obavimo ovu agrotehničku meru stvaramo uslove da u proleće predsetvenu pripremu zemljišta obavimo lakše, ranije i kvalitetnije, a setvu sprovedemo u optimalnom roku. Sve ovo, kao krajnji cilj, ima povećanje prinosa prolećnih kultura i do 30 odsto.

Oranjem zemljište obezbeđujemo vazduhom, što omogućava bolje delovanje mikroorganizama zemljišta i bolju razgradnju zaoranih organskih ostataka preduseva. Naročito to treba imati na umu ako se ne primenjuju u dovoljnoj meri mineralna i organska đubriva. Efekti unošenja mineralnog đubriva su daleko veći ako se ono unese u jesen pod brazdu, tj. u zonu korenovog sistema, da bi u početnom porastu i razvoju mladih biljaka jarih useva bilo odmah pristupačno korenovom sistemu. Đubrivo primenjeno predsetveno po površini oranja, često zbog izostanka padavina i zasušivanja gornjeg sloja zemljišta, ostaje nepristupačno korenovom sistemu, koji se spušta u niže slojeve zemljišta. Naročito se to odnosi na fosforna i kalijumova hraniva iz mineralnih đubriva. Ovo važi i za azotna đubriva. Svakako, na zemljištima gde ne postoji opasnost od zabarivanja tokom zimskih ili prolećnih meseci, mogu se dobrim delom ili u potpunosti zaorati u jesen i azotna mineralna đubriva. Na neuzoranim površinama dolazi do slivanja na druge površine ili prekomernog nakupljanja po mikrodepresijama, tako da celokupna količina padavina koja padne na određenu površinu tokom jeseni i zime, ne biva uvek tu i akumulirana. Pravovremenim i kvalitetnim oranjem to se sprečava, jer je za narednu proizvodnu godinu od velike važnosti akumulacija zaliha jesenjih i zimskih padavina. Mnogi uzročnici biljnih bolesti, kao i insekti, prezimljuju u biljnim ostacima preduseva. Zaoravanjem biljnih ostataka u jesen prekida se životni ciklus navedenih organizama i uzrokuje, delimično ili u potpunosti, njihovo uginuće. Svakako da ni ovakav vid uništavanja bolesti i štetocina nije sam po sebi dovoljan, već je on deo integralne zaštite bilja. **Oranice i bašte koje su u toku jeseni duboko uzorane ne treba orati u proleće**, jer se oranjem gubi mnogo zemljišne vlage, pošto se na površinu iznose donji vlažni slojevi, a vlaga lako isparava.

Zbog više temperature u toku proleća, ali i čestih vetrova, dolazi do sušenja zemljišta. Zato je potrebno na oranicama zatvoriti zimske brazde. Važno je proceniti pravo vreme za ovu operaciju. Zatvaranje se obično radi kada vrhovi brazde postanu svetlije boje, a u zemljištu još uvek ima vlage. Ova agrotehnička mera može biti od velike važnosti zbog klimatskih promena i sve učestalijih sušnih godina. Cilj ove agrotehničke mere je prekidanje uspostavljenog kapilariteta prema samoj površini kako bi smanjili gubitak akumulirane vlage evaporacijom. Zatvaranje brazde je najplići način obrade zemljišta, jer zadire u zemljište od 3 do 5 centimetara. Zemljište se zatvaranjem seče, tanka pokorica na površini lomi i sitni, a površina poravnava. Tako se korovi podstiču na klijanje i nicanje i u kasnijoj obradi se mehanički uništavaju, što smanjuje njihovu ukupnu brojnost koja je naročito uzražena u prolećnoj vegetaciji. Najbolji smer vlačanja je dijagonalno na brazdu, ali ako je površina ravna, može se brazde možemo zatvarati u svim smerovima. Zatvaranje je najbolje obaviti lakim drljačama ili setvospremačima.

Srdan Cvetković, dipl.ing.ratarstva

Ishrana koza

U organizaciji ishrane i celokupne proizvodnje koza od velikog je značaja tehnološki postupak, koji predviđa redosled u davanju pojedinih hraniva, broj i vreme hranjenja koza.

Redosled hranjenja

Prvo treba davati ona hraniva koja se brzo i potpuno pojedu. To su koncentrovana i sočna hraniva, pa tek onda kabasta (seno).

Pri ishrani koza hranu treba davati u kontinuitetu i bez zastoja, kako bi koze imale dovoljno vremena za odmor i mirno preživljanje. Silažu i ostala hraniva sa specifičnim mirisima koji lako prelaze na ukus i miris mleka, treba davati posle muže. U toku zimske ishrane, kabasta hrana se kozama daje tri puta dnevno, a koncentrat dva puta (sem kod koza sa većom mlečnošću, kada se koncentrat daje i tri puta dnevno). Tako se koncentrat i seno daju, u zavisnosti od proizvodnje, ujutro i uveče, a sočna hraniva (repa i dr.) i silaža u podnevnim časovima. Ukoliko u obroku nema sočnih hraniva, onda se u tom periodu umesto njih daje jedna trećina dnevnog obroka sena. Letnja ishrana koza uglavnom se zasniva na kombinovanju paše i dodatku koncentrata

Broj hranjenja

Ishrana koza zahteva obroke tri puta dnevno.

Vreme hranjenja

Vreme hranjenja treba odrediti prema redosledu i broju hranjenja, treba ga se redovno pridržavati. Koze se jako uznemiravaju kada hranu dobijaju sa zakašnjenjem. U toku zimskog perioda ishrana obično počinje u šest časova ujutro, kada koze dobijaju prvu količinu dnevnog obroka, dok zadnje hranjenje pada u 18 časova uveče. U toku letnje ishrane, pre izгона na pašu, koze dobijaju prvu količinu koncentrata u ranim jutarnjim časovima (5-6 h).

Ishrana jarčeva

Ishrana jarčeva u toku godine, kada se ne pripuštaju na koze, bazira se na obroku koji je jednak onome koje dobijaju koze u toku prvog perioda bremenitosti. U sezoni mrkanja obrok je povećan i sličan onom koje dobijaju koze u toku druge polovine bremenitosti. U periodu mirovanja, koji obično traje oko 10 meseci, jarčevi se mogu hraniti senom, koje može biti i srednjeg kvaliteta. Količina sena zavisi od telesne mase grla na dan. Dodavanje koncentrata u tom periodu nije potrebno. Ishranu jarčeva treba pojačati na 6-8 nedelja pre početka parenja. Smešu koncentrata treba uvesti u ishranu jarčeva 45 dana pre početka parenja u količini od 400 – 500g, a to zavisi od njihove kondicije. U periodu mrkanja, prosečan obrok za priplodne jarčeve je 2,5 kg sena i 400g koncentrata. Da bi bili sposobni za uspešnu oplodnju koza, jarčevi ne smeju biti iznureni, mršavi ni gojazni.

Nedeljko Pipović, dipl.ing. stočarstva

Kalkulacija poljoprivredne proizvodnje

Ostvarivanje dohotka osnovni je cilj poslovanja poljoprivrednog gazdinstva, koji zavisi od niza činilaca proizvodnog procesa. Da bi se utvrdila visina dohotka odnosno profita, koji predstavlja merilo efikasnosti korišćenja resursa za proizvodnju određene količine proizvoda (outputa) na poljoprivrednom gazdinstvu, potrebno je napraviti ekonomsku analizu rezultata svake pojedinačne proizvodnje i poslovanja poljoprivrednog gazdinstva u celini.

Osnova za to jesu kalkulacije prihoda i troškova proizvodnje u čijoj je strukturi potrebno odrediti proizvodne rezultate (prinose i prihode) i troškove odnosno inpute, izražene količinski za svaku pojedinačnu proizvodnju. Specijalizacija poljoprivredne proizvodnje uglavnom je na niskom nivou pa u procesu sagledavanja ekonomije ruralnih gazdinstava treba uzeti u obzir ekonomsku isplativost različitih vidova proizvodnje kojima se bave gazdinstva u ruralnim sredinama.

Ukupna neto dobit u poljoprivrednoj proizvodnji na jednom gazdinstvu se može odrediti kada se od ukupnih prihoda odbiju varijabilni i fiksni troškovi.

Poljoprivredni proizvođači ne mogu da utiču na cenu proizvoda na tržištu, ali mogu u znatnoj meri da utiču na cenu koštanja svojih proizvoda i veličinu troškova u proizvodnji poljoprivrednih proizvoda. U strukturi troškova poljoprivredne proizvodnje javljaju se varijabilni i fiksni troškovi. Varijabilni troškovi povezani su sa određenom vrstom proizvodnje i variraju zavisno od obimu proizvodnje. Ne javljaju se ako se ništa ne proizvodi pa se mogu tačno utvrditi.

U biljnoj proizvodnji se najčešće javljaju sledeći varijabilni troškovi:

- Organska i mineralna đubriva,
- Semenski i sadni material,
- Hemijska sredstva za zaštitu bilja,
- Sezonska radna snaga,
- Zakup i iznajmljivanje mehanizacije i opreme ukoliko se ne poseduje,
- Troškovi radova nakon berbe/žetve (sušenje, čišćenje, pakovanje, sortiranje),
- Ambalaža.

Fiksni troškovi u poljoprivrednoj proizvodnji odnose se na kompletnu poljoprivrednu proizvodnju.

Stalni su i u proizvodnji prisutni duži period i ne zavise od vrste i obima proizvodnje.

U fiksne troškove najčešće ubrajamo:

- Troškovi poljoprivredne mehanizacije i opreme: održavanje i amortizacija,

- Gorivo i mazivo za mehanizaciju,
- Održavanje i amortizacija ekonomskih zgrada,
- Osnovni troškovi poljoprivrednog gazdinstva: voda, električna energija, različite vrste osiguranja (useva, stoke,...),
- Doprinosi za PIO fond,
- Porezi na imovinu,
- Troškovi zakupa poljoprivrednog zemljišta,
- Troškovi kamata na kredite, zajmove i leasing rate.

Dragan Kolčić, dipl.ing.agroekonomije

Poštovani Poljoprivredni Proizvođači

Posetite internet stranicu www.agroponuda.com a u koliko Vi želite da ponudite svoj proizvod na prodaju obratite se nama . **Poljoprivredna Stručna i Savetodavna Služba „POLJOSERVIS“ d.o.o.** Knjaževac sa sedištem u ulici Knjaza Miloša br. 75 , 19350 Knjaževac ili tel.019/730-888

KONTAKTIRAJTE
SVOG SAVETODAVCA
I OBJAVITE PONUDU
VAŠIH PROIZVODA!

AGROPONUDA
BERZA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA SRBIJE

Savetodavci Poljoservis-a su u ovom kvartalu objavili ukupno **52** agroponude, od kojih su objavljene po sledećim oblastima:

Oblast poljoprivredne proizvodnje	Broj ponuda
Povrtarstvo	10
Ratarstvo	3
Voćarstvo	9
Stočarstvo	30
UKUPNO	52

www.stips.minpolj.rs

**Cene voća i povrća - kvantitativne pijace u Srbiji
za period 17.- 23.12.2018. godine**

Jedinica mere din/kg	Centralna Srbija			Vojvodina	
	Beograd	Kraljevo	NIŠ	Novi Sad	Subotica
Banana (Banana)	90	90	90		100
Grejfrut (Grapefruit)	80	100	80		
Grožđe belo ostalo (Grapes white other)	170		140		
Grožđe crno ostalo (Grapes black other)	100		140		
Jabuka-Ajdarud(Apples-Idared)	70				
Jabuka zlatni delikos/Apples Golden Delicious)	75				
Jabuka Groni Smit/Apples Granny Smith)	95				
Jabuka-ostale(Apples-other)	95	40	30		30
Kivi (Kiwi)	150	130	140		
Kruška (Pear)	120	100			
Limun (Lemon)	80	80	80		
Mandarina (Tangerine)	90	90	90		90
Orah (Walnut)	750				900
Pomaranča (Orange)	80	70	70		90

Jedinica mere din/kg	Centralna Srbija			Vojvodina	
	Beograd	Kraljevo	NIŠ	Novi Sad	Subotica
Brokoli (Broccoli)	150		180		
Cvekla (Beet)	35		40		
Karfiol (Cauliflower)	120	120	180		100
Krautovac saladni (Cucumber for salad)	140	130	130		
Krompir (Potato)	45	40	45		40
Kupus (Cabbage)	25	25	60		40
Luk beli (Onion)	200	200	220		300
Luk crni (Onion)	70	60	65		40
Paprika luburu (Pepper luburu)	150				
Paprika-ostala (Pepper-other)	180		180		
Paprika-Bija (Pepper-Bija)	100				
Paradiz (Tomato)	170	170	110		
Pasulj-beli (Beans white)	200	200			
Prasiluk (Leek)	170	80	80		100
Spanać (Spinach)	170				
Tikvica (Zucchini)	170	170	170		
Zelena salata (Lettuce)	75		70		50
Šargarepa (Carrot)	50	60	50		60

Cene voća - zelene pijače u Srbiji za period 17. – 23.12.2018. godine

Jedinična mere čim/kg	CENTRALNA SRBIJA											KOPPOVINA						DOPUNJAVNE CENE				
	Beograd Kalenic	Beograd Skadarlija	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smolcerovo	Vranje	Zajčar	Kikinda	Novi Sad	Pačun	Sember	Saštevica	Saštevica	Zrenjanin	SRIJEM	CENTRALNA SRBIJA	VOJVODINA
Banana (Banana)	150	110	120	120	110	100	120	90	100	100	100	100	110	120	120	100	100	100	120	120	120	120
Grejfrut (Grapfruit)	160	120		160	160	120	200	120					120	160	160	160	160	160	160	160	120	150
Größe-belo ostalo (Grapes- white other)	250	250			190		190						250	200	250	250	250	250	250	250		
Größe-ono ostalo (Grapes- black other)	300	250		250	180		190						250	200	250	250	250	250	250	250		
Jabuka-Ačard (Apples-Iđard)	60	50		50	50	45	70	40	50				50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Jabuka-slatni delias (Apples- Golden Delicious)	70	60	40	50	50	40	70	50	50				60	80	50	50	50	50	50	50	50	50
Jabuka-Greni Smith/Apples- Granny Smith	70	60			40		40		50				60	70								
Jabuka-ostalo (Apples-other)	50	60	40	50	50	40	30	40	40	40	40	40	50	50	50	20	20	20	40	40	40	40
Ki (Kiwi)	250	180		180	180	150	120						200	200	200	200	200	200	180	180	180	200
Kruška (Pear)	120	100		120	120		150		80				100						120	120	120	120
Liman (Lemon)	150	120		120	130	100	120	200	90	100	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120
Mandarina (Tangerine)	150	120		120	130	110	120	100	100	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120
Orah (Walnut)	1000	1100	900	600	1000	800	700	1100	800	900	900	900	1100	1000	900	900	1000	1000	1000	1000	900	1000
Pomaranča (Orange)	150	120	80	120	130	100	120	120	70	80	100	100	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120

Cene povrća - zelene pijace u Srbiji za period 17.-23.12.2018. godine

Jedinica mere (din/kg)	CENTRALNA SRBIJA												VOSTOČNA SRBIJA						SREBNA SRBIJA		UKUPNA CENA				
	Banjalica	Bogard	Kalnic	Bogard	Šabac	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Plat	Potrebica	Šabac	Vranje	Zajčar	Kikinda	Novi Sad	Pancevo	Sombor	Šabac		Subotica	Zrenjanin		
Brokoli (Broccoli)	250	250	100						200	200	150						250	200							
Cvekla (Beet)	100	100						50	50	60	60	60	60	50	60		100		50					50	50
Karfiol (Cauliflower)	200	250						150	200	200	150	60					250	170	60					200	200
Krastars-salati (Cucumber salad)	200	200						180	100	180	60	100					200	150						200	200
Krompir (Potato)	60	70	60					50	50	50	70	60	60	60	60	70	60	60	60					60	50
Kupus (Cabbage)	50	50	30					40	30	60	30	30	30	40	40	50	25	40	40					40	40
Luk bel (Garlic)	600	500	500					600	400	250	400	500	400	400	500	500	500	400	400					350	500
Luk crni (Onion)	130	120	60					100	70	60	60	60	60	60	60	120	60	60	60					50	70
Paprika-bobra (Pepper-bobara)	200	200														200	170							300	250
Paprika-cesula (Pepper-cesula)	300	200								200						250								250	250
Paprika-bija (Pepper-bija)	250	200																200						200	200
Paradajz (Tomato)	200	180						180	150	130			120											170	150
Pasulj-beli (Beans white)	400	350	250					300	320	300	280	230	230	230	250	350	300	280	280					300	300
Prasac (Leek)	300		70					120	120	100	120		100	100	100				60					100	100
Šparpač (Spinach)	300	300	120					150		150		120				300								150	
Tkvala (Zucchini)	200	250						200	180	200	150													200	200
Zelena salata (Lettuce)	60	60	30					40	40	40	40	40	40	40	40	60	40	40	40					50	40
Šargarepa (Carrot)	100	100	60					100	70	70	60	70	70	60	60	100	60	70	70					60	70

Klasične cene žive stoke u Srbiji po okruzima za period 17. – 23.12.2018. godine

Jedinica mere din/kg	Težina/ vrst	Rasa	Grad Beograd	Braničevski	Pčinjski	Maćvanski	Misaški	Pirotski	Podunavski	Raški	Zajčarski	Moravički	Šumadijski	Juzno-bački	Juzno-banatski	Severno-bački	Srednje-banatski	Sremski	Dominantna cena- Srbija
Bikovi	>500kg	4F	240														250		
Bikovi	>500kg	SM	260		265	230	250		230	250		260				220	260		260
Ovce	sva težina	sva rasa							180				150						
Jagnjaci	sva težina	sva rasa		260		250	270		270	240			230			230			
Jureci	350-480kg	sva rasa			270	230					250								
Jureci	>480kg	sva rasa		250				260				280	240	250	250				250
Kozae za kreme	sva težina	SM		140		150		150	140	200	120	140	150						140
Kozae za kreme	>130kg	sva rasa		110		120			120	120	100	100	130	120	100	100			120
Ovca	sva težina	sva rasa		100		140		120	150	130			120				120		120
Prasadi	16-25kg	sva rasa		220		230	180		220	200	240		210	210	220	220	220		220
Telet	60-160kg	SM		350				420	340	520	430	510	450						
Toy-jarnci	60-120kg	sva rasa	154		155	150	140		150	150	140		150	150	150	135	150		150
Toy-jarnci	>120kg	sva rasa		130		130	130		130	140	130		140						130
Šijačac	sva težina	sva rasa		200					200										200

